

Uittreksel verslag F&V 2 december 2015

B2. Conceptstukken nieuw prostitutiebeleid (brief burgemeester 17 november 2015)

Dhr. Appelo (inspreker op persoonlijke titel):

- Bestudeert al jaren het prostitutiebeleid.
- Hekelt de alarmistische retoriek over misstanden die de brief niet hardmaakt, op een probleem na, waarvoor geen oplossing wordt aangedragen. Het blijft bij vage suggesties en gevoelens.
- Vindt het forse ingrijpen op vrijheden van burgers daarom niet gerechtvaardigd.
- Laakt het dat politici dapper in willen grijpen op grond van deze brief en propaganda in de massamedia.
- Ziet als enig probleem de te hoog opgedreven huurprijzen, veroorzaakt door het in 2000 ongemotiveerd vastgestelde maximum van 146 ramen.

Dhr. Buisman (inspreker op persoonlijke titel):

- Spreekt wat Spaans en kent een aantal dames in het A-kwartier vrij goed.
- Vindt overleg met belanghebbenden van groot belang. De MJD zou een voor een bij de dames langs moeten gaan; zo weet de dienst meteen wat er speelt. Het is raar dat overleg uitbleef.
- Stelt dat de vrouwen niet kwetsbaar zijn, maar sterke zelfstandige ondernemers.
- Hoorde dat de huurprijs 110-150 euro per dag bedraagt.
- Wijst erop dat vrouwen de illegale prostitutie in zullen gaan, die de gemeente juist wil bestrijden.
- Overhandigt een langere schriftelijke bijdrage, die de voorzitter later laat verspreiden.

Dhr. Koopmans (ChristenUnie):

- Kan zich grotendeels vinden in de brief en is blij met de betrokkenheid van instellingen.
- Wil met regelgeving er alles aan doen om misstanden te voorkomen en wil legale en illegale prostitutie niet uit het oog verliezen. Sommige vrouwen worden gedwongen door hun pooier of zijn verslaafd.
- Roept het college op in de Nieuwstraat een huiskamer in te richten zoals in de tippelzone.
- Zou het mooi vinden als het initiatief van ondernemers om in ander werk te voorzien, gekoppeld kan worden aan het armoedebestrijdend en Groningen als ongekroonde start-upstad.
- Koestert al lang de wens de tippelzone af te bouwen en ziet uit naar de plannen. Waar ligt de grens tussen hulpverlening en het faciliteren van de laagste vorm van prostitutie?
- Is voor leeftijdsverhoging en een verplicht bedrijfsplan, registratieplicht en belastingcontrole. Nu willen sommige vrouwen uitstappen, maar krijgen ze een boete of geen uitkering.
- Noemt strafbaarstelling een prima voorstel.
- Vindt het risico van verschuiving naar illegaliteit geen reden om af te zien van aanscherping, wel om goed toe te zien op de vergunde sector en extra scherp te controleren op de illegale sector.
- Mist aandacht voor de motie om huisvesting te onderzoeken, zodat vrouwen niet veel huur voor een slaapkamer hoeven te betalen of over straat hoeven te zwerven.
- Roept op een passage over zwangere vrouwen op te nemen en deze verplicht op te nemen in de bedrijfsplannen, om te voorkomen dat ze aan het werk moeten blijven.
- Pleit voor het intrekken van de exploitantenvergunning bij één overtreding, zoals in Den Haag.
- Is voor borden om klanten aan te moedigen misstanden te melden en aan te geven.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Mist cijfermatige onderbouwing van misstanden. De maatregelen lijken vooral ingegeven door een gedeeld gevoel van onvoldoende grip.
- Wijst op de bijlage over Groningen in het INTRAVAL-rapport over illegale prostitutie. Minderjarigheid komt weinig voor en de vele controles maken het vrijwel onmogelijk zonder documenten te werken.
- Betwijfelt of de reeks maatregelen voor de vergunde sector minderjarigheid en mensenhandel echt tegengaan. Deze sector leeft de regels goed na: exploitanten willen hun vergunningen niet kwijt.
- Stelt dat uitbuiting meer voorkomt in het niet-vergunde circuit. Controles daar moeten

prioriteit krijgen. 450 uur extra is niet voldoende.

- Wijst erop dat Amsterdam geen verplichte registratie en intakegesprekken mag houden.
- Vindt dat registratie en verplichte intake uitbuiting niet per se voorkomen en een drempel kunnen zijn om in de legale sector te werken. Velen kiezen voor anonimiteit.
- Vraagt naar de rol van de gemeente om voldoende toegang tot de reguliere woningmarkt te bieden.
- Is benieuwd hoe exploitanten maximaal elf uur werken controleren. Leiden hogere kosten niet tot langer werken?
- Krijgt de indruk dat sekswerkers gedwongen worden voor een exploitant en niet thuis te werken. Dit is onvoldoende duidelijk.
- Is benieuwd hoe instellingen reageerden en pleit voor het erbij betrekken van de sekswerkers zelf.

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Prijst dat het college meer zicht wil krijgen, maar vreest een waterbedeffect door versnipperd beleid.
- Ziet graag een schriftelijke reactie op de sterk beargumenteerde inspraak van PROUD.
- Wil weten in hoeverre maatregelen bijdragen aan meer zicht op de niet-vergunde sector en misstanden als loverboys, minderjarigheid en mensenhandel. Wordt dit prioriteit?
- Pleit voor een stevige link met zorg en welzijn, met oog voor preventie, hulp en voorlichting.
- Zou het nuttig vinden dat met de commissie Onderwijs en Welzijn te behandelen.
- Mist de toezegging uit februari om prostituees erbij te betrekken. Is de burgemeester bereid een klankbordgroep in te stellen, zodat de sector feedback kan geven?
- Kan zich het toekomstperspectief van het college voorstellen dat de tippelzone op termijn niet langer nodig zal zijn, maar wil weten in hoeverre aan perspectief voor deze vrouwen gewerkt wordt.
- Wil ook legalisering van de tippelzone betrekken bij de discussie, zodat veiligheid, zorg en zicht op de doelgroep echt goed geregeld zijn.
- Voelt voor een breder toegankelijke plek als de huiskamer op de tippelzone, om de drempel om hulp te krijgen en aangifte te doen voor slachtoffers van gedwongen prostitutie, te verlagen.
- Is tegen een registratieplicht en voor een verhoogde minimumleeftijd.
- Vreest dat maximering van de werktijd en het slaapverbod de afhankelijkheid van de exploitant vergroten. Wil het college zoeken naar alternatieve huisvesting, met bijvoorbeeld corporaties?
- Is voor een bedrijfsplan met oog voor veiligheid en maximale huren, maar wil voorkomen dat het een papieren werkelijkheid wordt. Hoe worden prostituees betrokken?
- Wijst op het signaal van PROUD dat veel vrouwen in de Nieuwstad zich onveilig voelen zonder camera's of goed werkende alarmknoppen.

Dhr. Schimmel (D66):

- Vindt het ervoor zorgen dat in de legale sector aan de vraag voldaan kan worden, het verbeteren van de positie van sekswerkers daar en het keihard handhaven in de illegale sector de beste manier van bestrijding van illegale prostitutie.
- Vraagt wanneer het college vindt dat het goed loopt in de vergunde sector. Er zijn de afgelopen vijf jaar geen noemenswaardige problemen bij vergunningverlening en nauwelijks overtredingen geweest.
- Denkt dat weinig prostituees zitten te wachten op registratie, vanwege het stigma.
- Vraagt hoe het slaapverbod gehandhaafd kan worden. Op straat slapen is ook niet de bedoeling.
- Is benieuwd hoe hoog de huren zijn en hoe de gemeente deze kan beperken. Eigen beheer van ramen kan helpen de legale sector te versterken.
- Is voor de leeftijdsverhoging, op voorwaarde van een overgangstermijn.
- Begrijpt de redenering voor maximale werktijd, maar wijst op mogelijke ongewenste neveneffecten als prostituees wel voor langer een raam moeten huren. Hoe werken controle en handhaving?
- Is voor het strafbaar stellen van bezoekers in de illegale sector, om de legale sector te

bevorderen.

- Kan zich een uitsterf beleid voor de tippelzone voorstellen, maar niet met dwang en met oog voor de vraag of het probleem wel werkelijk opgelost is.
- Sluit zich aan bij de oproep om ook met sekswerkers te gaan praten.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Verbaast zich dat sekswerkers niet betrokken zijn bij de totstandkoming, ondanks de toezegging, en voelt voor een motie om een klankbordgroep op te richten.
- Is voor het bestrijden van mensenhandel en gedwongen prostitutie, maar waakt ervoor prostitutees die uit eigen keuze werken als slachtoffers te bestempelen.
- Is tegen registratieplicht, vanwege gebrekkige gegevensbescherming en koppeling aan exploitanten.
- Vindt het goed de verantwoordelijkheid van exploitanten te vergroten, maar roept op sekswerkers te betrekken bij het veiligheidsplan en signalen over veiligheid en alarmknoppen serieus te nemen.
- Had graag meer aandacht gezien voor voorlichting en bewustwording, wat misschien wel meer effect heeft dan leeftijdsverhoging.
- Pleit voor onderzoek waarom het nauwelijks is gelukt mensenhandel en gedwongen prostitutie tegen te gaan.
- Sluit zich aan bij de SP dat onvoldoende duidelijkheid wordt geboden wat betreft thuisprostitutie.
- Is niet voor dwang om de tippelzone af te bouwen, maar voor goed contact met organisaties.
- Is benieuwd hoe de nota met sekswerkers zelf besproken gaat worden.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Constateert dat de discussie lastig en emotioneel is en buiten de comfortzone ligt.
- Vindt dat zowel de collegebrief als de inspraak van PROUD goede punten bevatten.
- Kan zich voordelen van registratieplicht voorstellen en is benieuwd of het juridisch kan.
- Begrijpt de intentie van het slaapverbod, maar roept op alternatieven te faciliteren.
- Is voor het betrekken van prostitutees bij bedrijfsplannen met oog voor veiligheid.
- Denkt dat leeftijdsverhoging bij kan dragen, maar wel in samenhang met andere gemeenten.
- Is voor het aanpakken van gedwongen thuisprostitutie, zonder dat vrijwillige zelfstandigen de dupe worden. Duidelijke kaders zijn nodig.
- Sluit zich aan bij D66 dat het goed is te streven naar overbodigheid van de tippelzone, hoewel het waarschijnlijk heel moeilijk te bereiken zal zijn.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Concludeert uit gesprekken met instellingen dat misbruik, mensenhandel en uitbuiting ook in het legale circuit voorkomen en is erg blij met de harde aanpak die het college voorstaat.
- Hoopt dat de arbeidsomstandigheden zullen verbeteren. Een gedwongen leven achter de ramen is niet normaal. Ziek melden kan bij een normale werkgever wel, in de prostitutie waarschijnlijk niet.
- Vraagt of er voldoende handhavingscapaciteit is bij gemeente en politie.
- Wil ook handhaving in het illegale circuit, om huidige en mogelijk nieuw gegroeide praktijken tegen te gaan. Is hiervoor extra capaciteit nodig?
- Steunt het uitgangspunt van gefaseerde afbouw van de tippelzone, maar pas wanneer oplossingen gevonden zijn voor de problematiek van de vrouwen. De omstandigheden zijn verschrikkelijk.
- Mist preventie om te voorkomen dat meisjes in het circuit belanden.
- Steunt de registratieplicht en het strafbaar stellen van het bezoeken van illegale prostitutees.
- Sluit zich aan bij de vragen over maximale huur en het erbij betrekken van sekswerkers.
- Vindt het voorstel een grote verbetering voor de positie van prostitutees en de bestrijding van uitbuiting en mensenhandel.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Wil gedwongen situaties voorkomen en onderscheid maken met vrijwilligheid.
- Vraagt of de extra regelgeving te handhaven is, anders kan die tot meer illegaliteit leiden. Goede communicatie is daarbij ook een voorwaarde.
- Informeert hoe de voorgestelde regels aansluiten bij toekomstige landelijke wetgeving.

- Vindt het belangrijk de dames zelf erbij te betrekken. Zij weten wat er speelt en wel en niet werkt.
- Sluit zich aan bij de Partij voor de Dieren dat bewustwording van groot belang is.

Mw. Kuik (CDA):

- Bedankt voor de verbeterde aanpak van uitbuiting, die in deze branche volop feit is.
- Wil bij het legaal verklaren van een sector op zijn minst meer waarborgen dat dwang voorkomen wordt, illegaliteit keihard aangepakt wordt en uitstappen vergemakkelijkt wordt.
- Ziet het liefst zo snel mogelijk een verhoging van de minimumleeftijd.
- Wijst erop dat registratieplicht leidt tot een belangrijk contactmoment. Zo is het een belangrijk signaal van mensenhandel en uitbuiting wanneer een vrouw niet weet in welk land ze is.
- Hecht eraan intakegesprekken met alle vrouwen te voeren, zonder begeleider.
- Steunt het bedrijfsplan om meer verantwoordelijkheid bij de exploitant te leggen.
- Vindt dat klanten een verantwoordelijkheid hebben om misstanden te melden.
- Pleit ervoor pooiers ook strafbaar te stellen voor betrokkenheid bij niet-vergunde prostitutie.
- Is voor het slaapverbod, maar op uitbuiting via woonruimtes moet gelet worden. Corporaties kunnen wellicht een rol spelen.
- Hecht aan de mogelijkheid van uitstroom. Terwille zet zich met ondernemers in voor werkplekken.
- Vraagt hoe specifiek ronselen onder kwetsbare groepen (Het Poortje, het azc, zorginstellingen) voorkomen kan worden.
- Sluit zich aan bij de ChristenUnie wat betreft de huiskamer in Nieuwstad.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Is blij met de aanpak. Niemand droomt ervan prostituee te worden en slechts een enkeling werkt niet gedwongen vanwege financiën, verslaving, familieomstandigheden of anderszins.
- Pleit voor een goede evaluatie, om te zien of de maatregelen leiden tot een verschuiving naar de niet-vergunde sector. Een klankbordgroep zou een mooie toevoeging zijn.
- Vindt het onduidelijk of het college gepraat heeft met sekswerkers, bezoekers en exploitanten.
- Vraagt zich af wie de rekening gepresenteerd krijgt van het beleid en ziet graag lagere huren.
- Lijkt het delen van een kamer voor 24 uur geen oplossing voor hoge huur. Overdag is er niet veel werk.
- Vindt een bedrijfsplan geen wondermiddel, maar wel goed, omdat het intrekken van een vergunning kan.
- Waarschuwt dat gedwongen registratie als voorwaarde voor zorg tot vermindering kan leiden. Een vertrouwensrelatie is nodig, om registratie te bereiken. Het is een pre, geen must.
- Vindt overbodigheid van de tippelzone een mooi streven, maar nu functioneert het goed en ontlast het andere wijken. De huiskamer moet zo veilig mogelijk zijn.
- Stelt dat uit de Tippelzone stappen moeilijk gaat zonder netwerk. Ondersteuning is nodig op veel gebieden, waaronder taal en werk. Dwang en drang kunnen nodig zijn, zeker bij verslaving.
- Is voor leeftijdsverhoging, al is het geen wondermiddel. Het is goed de huidige groep onder de 21 jaar zoveel mogelijk een uitstaptraject aan te bieden.

Burgemeester Den Oudsten:

- Legt uit dat tot 1 januari 2016 een inspraakprocedure loopt en wil ter oriëntatie input vanuit de raad.
- Worstelt met de juiste balans tussen extra maatregelen en het voorkomen van extra problematiek.
- Heeft veel contact gehad met vertrouwenspersonen bij het Leger des Heils en de MJD.
- Is bereid om te bekijken hoe voor overleg met prostituees zelf een veiliger setting gecreëerd kan worden tijdens de inspraakprocedure.
- Wil na dat gesprek ook bekijken of regelmatig overleg in een klankbordgroep kan werken en komt hierop terug bij de definitieve nota.
- Vindt het risico van verschuiving naar de niet-vergunde sector geen reden om af te zien van maatregelen om misstanden en risico's van toekomstige misstanden in de vergunde sector tegen te gaan.
- Wil voor de niet-vergunde sector een apart beleidsvoornemen en extra scherp opereren.

- Stelt dat exploitanten deels verantwoordelijk zijn en aan moeten tonen in hun bedrijfsplan dat ze effectief maatregelen treffen en controleren met mogelijk verlies van de vergunning. Dit is zo sluitend als mogelijk is.
- Legt uit dat Amsterdam niet mocht registreren, omdat de Kamer van Koophandel een vereiste was, Utrecht doet het zelf. Het levert ook signalen van mensenhandel op.
- Beamt dat scherp afbakenen met wie informatie gedeeld mag worden, nodig is.
- Is van mening dat intakegesprekken in elk geval gehouden moeten worden om contact te leggen en eventuele noden in kaart te brengen.
- Wijst erop dat de tippelzone is ingesteld vanwege de openbare orde. De insteek is nu hulpverlening en volksgezondheid.
- Worstelt evenals instellingen met de ondergrens, zoals een verslaafde, zwangere prostituee die door blijft tippelen. Vrouwen moeten maximaal de kans krijgen anders door het leven te gaan. De instellingen komen voor de nota met een antwoord hoe de tippelzone overbodig kan worden.
- Beseft ook dat er altijd vrouwen zullen zijn die op deze wijze aan geld proberen te komen, maar kiest voor de benadering om de ondergrens omhoog te brengen.
- Neemt alle opmerkingen en suggesties mee, zoals het erbij betrekken van corporaties bij huisvesting. Er komt een antwoordnota of aanbiedingsbrief bij de definitieve nota en mogelijk een tussenronde.
- Beamt dat de handhavingscapaciteit tekortschiet. 450 uur extra is een goede stap.
- Verwacht dat bedrijfsplannen en scherpere regels handhaving in de vergunde sector vergemakkelijken, waardoor meer capaciteit vrijkomt om de illegale sector aan te pakken.